

ഒരു 'ഐ.ഐ.എം' അനുഭവങ്ങൾ

എസ് സാബിർ ഹുസൈൻ

വളരെ സന്തോഷത്തോടെയാണ് കോഴിക്കോട്ടേക്ക് യാത്രാ തിരിച്ചത്. ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും പ്രമുഖമായ ഒരു മാനേജ്മെന്റ് പരിശീലന കേന്ദ്രത്തിലേക്കാണ് യാത്ര. ഇൻഡ്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് മാനേജ്മെന്റ് കോഴിക്കോട് . രണ്ടു ദിവസത്തെ റസിഡൻഷ്യൽ പരിശീലനമാണ്. കുടുംബശ്രീ ജില്ലാമിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർക്കും, അസിസ്റ്റന്റ് ജില്ലാമിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർക്കും. ഈ 49-ാം വയസ്സിലും പരിശീലനം ആവശ്യമുണ്ടോ? എന്താണ് പഠിക്കുന്നത്. മനസ്സിലാകുമോ? വിവിധതരം ചിന്തകൾ . എന്നാലും ഒരു ഐ,ഐ,എം ൽ രണ്ടു ദിവസം ചിലവഴിക്കുക ഒരു അനുഭവം തന്നെയായിരിക്കും എന്നു മനസ്സ് പറയുന്നുണ്ടായിരുന്നു. കുടുംബശ്രീയുടെ തീക്ഷ്ണമായ പ്രവർത്തന തിരക്കിൽ നിന്നും ഒരു ആശ്വാസവും മനസ്സ് പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നിരിക്കാം. കാനസ്സ് തുടങ്ങുന്ന കവാടത്ത് സെക്യൂരിറ്റി, വാഹനം തടഞ്ഞു. കുടുംബശ്രീ പരിശീലനം എന്നു പറഞ്ഞപ്പോഴേ ചിസ്റ്റുമായി ആളെത്തി. പേര് പരിശോധിച്ചു. കയറാൻ അനുമതി ലഭിച്ചു. വിശാലമായ കാനസ്. പ്രകൃതി രമണീയം. മലയും കുറുനുകയും ചെറിയ കുളങ്ങളും . കുറുനുകയുടെ പല ഭാഗങ്ങളിലായി പ്രകൃതിക്ക് അനുപുരകമായ വിവിധ കെട്ടിട സമുച്ചയങ്ങൾ. റിസപ്ഷനിൽ നിന്നും ലഭിച്ച താക്കോലുമായി റൂമിലേക്ക് നടന്നു. പഞ്ചനക്ഷത്ര ഹോട്ടലിൽ കടന്ന പ്രതീതി. റൂമിൽ ടി.വി ഇല്ല എന്നു മാത്രം. പഠിക്കാൻ അല്ലെ വന്നത്. പിന്നെ എന്തിനാ ടി.വി. ചെറിയ മയക്കത്തിനു ശേഷം പ്രാതൽ. അവിടെയും ആഡ്യമായ രീതികൾ.

9.30 ന് തന്നെ ക്ലാസ്സിൽ പ്രവേശിച്ചു. സാങ്കേതിക മികവ് വിളിച്ചൊതുങ്ങുന്ന പ്രൗഢമായ പരിശീലന ഹാൾ. പരിശീലക തയ്യാറായി നിൽക്കുന്നു. പ്രൊഫ. പ്രിയ നായർ രാജീവ്. ശുദ്ധമായ ആംഗേജയ ഭാഷയിൽ മലയാളിയായ പ്രിയ നായർ ആമുഖം ആരംഭിച്ചു. ചെറിയ ഉത്ഘാടന പരിപാടിക്കു ശേഷം ക്ലാസ്സുകൾ ആരംഭിച്ചു.

പഠിതാക്കളായ 28 പേരും വിവിധ ജില്ലകളിൽ നിന്നും എത്തി കഴിഞ്ഞു. സംഘടനാ മികവാണ് വിഷയം. 28 അംഗങ്ങളെ ഗ്രൂപ്പുകളായി തിരിച്ചു. 6 വിഷയങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുവാനായി നൽകി.

- 1.മുൻ കാഴ്ച 2. ഘടന 3. പങ്കു വെയ്ക്കുന്ന മൂല്യങ്ങൾ. 4. സംവിധാനം. 5. വൈദഗ്ദ്ധ്യവും ജീവനക്കാരും. 6. രീതികൾ.

ആറു ഗ്രൂപ്പുകളും അവരവരുടെ വിഷയങ്ങളിൽ അവരുടെ വീക്ഷണം അവതരിപ്പിച്ചു. ഓരോ മേഖലയിലും കുടുംബശ്രീ അനുവർത്തിക്കുന്നതും അനുവർത്തിക്കേണ്ടതുമായ രീതികൾ പരിശീലക തുലനം ചെയ്യുകയും മനസ്സിലാക്കി തരികയും ചെയ്തു.

കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിനെക്കുറിച്ചും നടത്തിപ്പ് രീതിയെക്കുറിച്ചും പൂർണ്ണമായ അറിവ് പരിശീലകയ്ക്ക് ഇല്ലാത്തതിനാൽ അനുവർത്തിക്കുന്ന രീതികൾ കുടുംബശ്രീ തലത്തിൽ സ്വയമേ പരിശോധിക്കുകയാണ് ഏറെ ഉത്തമം എന്നും അതായിരിക്കും പദ്ധതി നടത്തിപ്പിന് ഏറെ പ്രയോജന പ്രദമാകുക എന്നും എനിക്ക് തോന്നി. ഗ്രൂപ്പുകളുടെ അവതരണത്തിനുശേഷം വിഭവ സമൃദ്ധമായ ഉച്ചയുണ്ണ ശാരീരിക അസ്വസ്ഥതകൾക്കിടയിലും ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ എനിക്ക് മനസ്സു വന്നില്ല.

ഉച്ച കഴിഞ്ഞുള്ള പാദത്തിൽ ഭരണ, സാങ്കേതിക, നിർവ്വഹണ രീതികൾ എങ്ങനെ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം എന്ന പഠനമായിരുന്നു. 24 വർഷത്തെ ഔദ്യോഗിക ജീവിതം കടന്നു പോയതുകൊണ്ടാണോ കുടുംബശ്രീയിലെ 10 വർഷത്തെ സേവനം വിഷയവുമായി കൂടുതൽ അടുപ്പം നൽകിയതിനാലാണോ എന്നറിയില്ല വിഷയങ്ങളിൽ പുതുതലമുറയെന്നും തോന്നിയില്ല.

വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കുവാനും മാറ്റങ്ങൾക്ക് തയ്യാറാകുവാനും സ്നേഹം, പ്രതിബദ്ധത എന്ന വികാരങ്ങൾ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കൊണ്ടു വരുവാനും പരിശീലക ആവശ്യപ്പെട്ടു. കൂട്ടായ ശ്രമം വിജയത്തിന് അനിവാര്യമായതിനാൽ ഒരു “സംഘം” ആയി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയും വിഷയത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരുന്നു.

ലണ്ടനിൽ നിന്നും പഠനാർത്ഥം ഐ.ഐ.എം.ഐ.യ്ക്ക് വരികയും ഗവേഷണത്തിന്റെ ഭാഗമായി കുടുംബശ്രീയെക്കുറിച്ച് പഠിക്കുവാൻ എത്തുകയും ചെയ്ത മലയാളിയായ സിമി ജോയി പരിശീലകയായ പ്രിയ നായർക്ക് കൂട്ടായി എത്തിയത് ഒറ്റയാൾ പ്രകടനത്തിന്റെ വിരസത പരിശീലനാർത്ഥികൾക്ക് അകറ്റുവാൻ സഹായകരമായി. 5.30 മണിക്ക് ആദ്യദിനത്തെ പരിശീലനത്തിന്റെ അവസാനം തുടർന്ന് ഐ.ഐ.എം.ഐ.യെ ലെ മ്യൂസിയം സന്ദർശനം ആകർഷകമായി. മ്യൂസിയം പഴയകാല ബിസിനസ്സ്, വ്യവസായം, ചരിത്രം, തുടങ്ങിയവ ചിത്രങ്ങളിൽ കൂടി ആകർഷകമായി പുനസൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇന്റർനെറ്റിന്റെ ഈ ലോകത്ത് കൂടുതലും ചിത്രങ്ങളിൽ കൂടി തയ്യാർ ചെയ്ത ഇത്തരം മ്യൂസിയത്തിന്റെ പ്രസക്തി നഷ്ടപ്പെടുന്നുവെങ്കിലും ഭംഗിയായി ക്രമപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതിനാൽ ഒട്ടും വിരസത അനുഭവപ്പെട്ടില്ല. മ്യൂസിയം സന്ദർശന ശേഷം റൂമിലേക്ക് എത്തി. രാത്രി ഭക്ഷണവും വിഭവ സമൃദ്ധം തന്നെയായിരുന്നു. തലേ ദിവസത്തെ ട്രെയിൻ യാത്രാ ക്ഷീണവും ഉറക്ക ക്ഷീണവും ഗാഢമായ നിദ്ര തന്നെ നൽകി.

രണ്ടാം ദിനം 9.30 മണിക്ക് തന്നെ പരിശീലനം ആരംഭിച്ചു. രാവിലെ 6.30 ന് യോഗാ ക്ലാസ്സ് ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങളാൽ പോകുവാൻ സാധ്യമായില്ല.

അടുത്ത 20 വർഷത്തേക്ക് കുടുംബശ്രീയുടെ കാഴ്ചപ്പാട് എന്തായിരിക്കണം എന്നതായിരുന്നു രണ്ടാം ദിനം ആദ്യ ക്ലാസ്സിലെ വിഷയം. കുടുംബശ്രീ സംഘടനാ

സംവിധാനത്തിന് പൊതുവായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തി എങ്കിലും കുടുംബശ്രീ ലഘു സംരംഭങ്ങളെ ലക്ഷ്യബോധത്തിലേക്ക് നയിക്കുവാൻ അറിവ് സഹായകരമാകും എന്നു തോന്നി.

ഏതു സംരംഭം ആരംഭിക്കുമ്പോഴും സംരംഭങ്ങളെക്കുറിച്ച് അടിസ്ഥാന വിദ്യാഭ്യാസം താഴെത്തട്ടിൽ എത്തിക്കണം എന്നും അത് സംരംഭകരിൽ ആത്മ വിശ്വാസം വർദ്ധിപ്പിക്കും എന്നും പരിശീലക സമർത്ഥിച്ചത് എല്ലാവരും ഉൾക്കൊണ്ടു. ശരിയായ പരിശീലനത്തിൽ കൂടിയും ആസൂത്രണത്തിൽ കൂടിയും ആധുനിക സാങ്കേതിക മികവ് കൂട്ടിച്ചേർത്ത് സംരംഭം വിജയകരമാക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് പരിശീലക ചക്രത്തിന്റെ ഉരുൾ മാതൃകയാക്കി വിശദമാക്കിയത് പ്രയോജനപ്രദമായി. ഒരു പ്രസ്ഥാനം മികവ് കാട്ടുവാൻ നയങ്ങളും രീതികളും മികച്ചതാക്കണം എന്നും പ്രാദേശിക അറിവുകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തണമെന്നും സംവിധാനത്തെ അടിക്കടി സൂക്ഷ്മ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കി സമ്പൂർണ്ണമാക്കണം എന്നും പരിശീലക ആവശ്യപ്പെട്ടു. സംവിധാനത്തിന്റെ മികവ് പരസ്പരം കൈമാറുന്നതും നല്ല പ്രകടനങ്ങൾ ശരിയാംവിധം രേഖപ്പെടുത്തുന്നതും അവ അവലോകനം ചെയ്യുന്നതും സംവിധാനത്തിനെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്നതും എങ്ങനെ എന്ന് പങ്കാളിത്ത രീതിയിൽ പരിശീലക അവതരിപ്പിച്ചത് ഹൃദ്യമായി.

മാറ്റങ്ങൾ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് അനിവാര്യമാണെന്നും സാമൂഹികമായ തടസ്സങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി ആസൂത്രണം ചെയ്താൽ സ്ഥായിയായതും സമയബന്ധിതവുമായ പ്രകടനം കാഴ്ച വയ്ക്കുവാൻ പ്രസ്ഥാനത്തിനു കഴിയുമെന്നതും പരിശീലക ആകർഷകമായി സമർത്ഥിച്ചു. ആധുനിക വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉപയോഗിച്ച് ഈ ലക്ഷ്യ പ്രാപ്തിക്കായി കുടുംബശ്രീയും സാധ്യമാകും എന്ന് എനിക്ക് തോന്നി.

കുടുംബശ്രീ സംഘടനാ സംവിധാനം ശരിയായ സംഘ രൂപീകരണത്തിനായി പര്യാപ്തമാക്കാൻ ആവശ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ ഗ്രൂപ്പ് അംഗങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചത് പരിശീലനാർത്ഥികളുടെ കുടുംബശ്രീയെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് പ്രകടിപ്പിക്കുവാനുള്ള അവസരമായി. കുടുംബശ്രീയുടെ “നാളെ” ഈ കീമിന്റെ പക്കൽ ഭദ്രമാണെന്നും തോന്നി. പരിശീലന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് വിതരണത്തോടെ 5.30 മണിക്ക് അവസാനിച്ചപ്പോൾ വലിയ തുക ചിലവഴിച്ച് ഐ.ഐ.എം പോലെയുള്ള ഒരു സ്ഥാപനത്തിൽ പരിശീലനം ലഭ്യമാക്കുമ്പോൾ സാമ്പ്രദായിക പരിശീലനത്തിനു രീതിക്കു പകരം കുറഞ്ഞ സമയത്തിനുള്ളിൽ കൂടുതൽ അറിവ് ലഭ്യമാക്കുന്ന ഒരു പാഠ്യക്രമം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പരിശീലന രീതിയല്ലേ വേണ്ടത് എന്ന് ചിന്ത എന്റെ മനസ്സിനെ അലട്ടാതിരുന്നില്ല.

എസ്.സാബീർ ഹുസൈൻ
ജില്ലാമിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർ
പത്തനംതിട്ട

